

KVINNORNAS TIDNING

ÄRADE DAMER
Det klådsammaste
för en herre är en

WILKEHATT
Kr. 18,50 och 10,-

3 Maj 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomivedelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6,- 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:-
Lösnummer 15 öre.

Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utländskronika i sammandrag.
Luftslott. Dikt av Ruth Almén.
Välsignelse eller förbannelse? Av I. D.
på fel plats. Av Tora Ramm.
Hus och hem.
Arbetslöshet och oföretagsamhet. Av
Louise Bergh.
Baby. Av Ragna Peters.
Teater.
Harry Persson. Av Sial.
Våren. Av Crayon.
Vår nya följetong.
Mannen och kvinnan vid spisen.
Männens böna.
Nunnan. Roman av Matilde Serao.

Utländskronika i sammandrag.

Hindenburg har valts till tyska rikets president. Om det skett i en lycklig stund eller ej får framtiden utvisa. Den röstövertikt han erhöi var över förväntan stor, eller äro en miljon röster.

Det första uttalande man har av den nye rikspresidenten är ett interjuledes lämnat meddelande, att han sin ämbetsövning kommer att följa sin egen övertygelse och icke något politiskt partis direktiv.

Valet har givit starkt genljöd i ententemakternas press även om man i allmänhet ålagt sig en tydlig behärskning i kommentarerna. Oron kommer klarast till synes i de ledande amerikanska tidningarna men även på enstaka håll i den franska och engelska pressen.

Man påpekar hur utomordentligt stark den republikanska stämningen i Tyskland var just vid tiden för det militära sammanbrottet och revolutionen. Samtliga tyska troner störtades i en handvändning över ända utan att det fanns någon befolkningsgrupp som ville göra ens ett försök till motstånd. Men en strömkantring har ägt rum. Republiken är den dag i dag så säkert förklarad endast hos den socialdemokratiska arbetarvärlden samt hos det lilla radikala borgerliga parti, som kallar sig demokrater. Centern, vilken befinner sig mellan höger- och vänsterpartierna som tungan på den politiska vågen, intager i frågan republik eller monarki en mera vacklande hållning. Skulle centern taga ett steg åt höger, är republikens saga all. I flera av delstaterna äro faktiskt monarkisterna redan i flertal. Så är fallet i Bayern, Württemberg och Mecklenburg.

Man erkänner i ententeländerna, naturligtvis utan entusiasm, att Tyskland återhämtat sig fortare efter kriget och dess följder än man ansett möjligt. Nyss slaget till marken, håller det tyska folket på att resa sig igen. Ännu på knä skall det om tio år stå upprätt och barskt kräva sin andel i Europas styrelse.

Om man får tro engelska pressutbalanden beror Frankrikes nuvarande stora finansiella svårigheter på kapitalisternas ofosterländska själv-

iskhet. Frankrikes affärsställning borde vara lysande. Detta land befinner sig i det sällsynt lyckliga läget att äga en utomordentligt god handelsbalans; det säljer enormt mycket mera till utlandet än vad det köper in därifrån. Frankrike borde flöda av beskattningsbart guld och äga en till randen fylld statskassa. Så är emellertid icke fallet. Av fruktan för det egna landets skattemyndigheters placera de franska kapitalisterna, till betydande del "nyrika" som fördomsfritt ockrat sig till sina rikedomar, dessa tillgodohavanden i andra länder. Tillflödet till den franska statskassan är därför otillräckligt. Medel till en avsevärd ökning måste utfinnas, om statens nuvarande utgifter skola kunna täckas. Kan icke detta ske måste utgifterna i ofantlig utsträckning nedskivas. Frankrike skall då — antagligen — icke längre kunna förse Polen och Tjeckoslovakien med penningar till deras militärväsende, men samtidigt försvagar det sin egen maktställning gent emot Tyskland. Denna maktställning är nämligen till betydande del beroende av de nämnda bundsförvanternas militära styrka.

Engelske statsministern har i ett offentligt anförande uttalat sig om dagsfrågorna. Han uttryckte därvid förhoppningen, att den planerade säkerhetspakt mellan Tyskland och ententemakterna skall bli verklighet och därigenom trygghet för framtida fred vinnas. Mindre ljusst ter sig det inre förhållandet i England. Den svåra depressionen inom industrien, den därav föranledda stora arbetslösheten och irriterade stämningen inom arbetarvärlden inge de allra största bekymmer. Härtill kommer den revolutionära (kommunistiska) propagandan, som icke utan framgång försöker att ytterligare försvåra situationen genom att hetsa till arbetsinställelser och klasshat.

Kommunisterna i olika länder utveckla just nu en mycket livlig verksamhet. I Paris angrep nyligen ett band av dem mötesdeltagare, som kommo från ett högermöte, och dödade tre personer. I England är man så pass osäker på dem, att man ansåg sig behöva vidtaga utomordentliga försiktighetsåtgärder vid en militär jordfästningsakt i St. Margarets kyrka i London, i vilken en mängd högre militärer deltog — man fruktade ett uppreppande av kommunistattentatet i Sofia.

Den belgiska ministerkrisen är ännu olöst. Det lyckades icke socialdemokraterna att bilda ny regering. Man väntar att det blivande kabinettet skall bli borgerligt som det närmast föregående och stödja sig på katoliker och liberaler.

En seger, vunnen genom oödda handlingar, är sämre än ett nederlag, ty den leder till moralisk död, varur ingen uppståndelse finnes.

Kossuth.

Luftslott.

Varje slott, som på stadig grund en gång skall vila murarne trygga måste man först i drömmens stund av luft på de glidande molnen bygga.

Ja, varje slott som sen tusen år än med starka murar står blev rest i det blå, i sagans land, innan det långsamt flyttades hit, liksom bit för bit till jordens mull med svett och slit.

Och tanken väber vår framtids väv av glänsande silke och silvertråd innan där börjats med flit och sträv att spinnas ens till en liten väd.

Men varför vråkes så mycket omkull vid första vindkast, vid första flod? Det kostar levande, varmt blod och möda och aldrig svikande mod att resa i jordens slam och grus vår lyckas hus — det slott, som på gungande skyar stod! Ja, kamp och strid, om än i vår väv silket som oftast blir hampa och säv! Kamp och strid, om än det slott, som hägrat i drömmens rike får krympa ihop till en hydda blott!

Ack, det drömda slottet bygges blott av arm, som icke slaknar när den sovande ut drömmen vaknar! Och det gäller — ja, det gäller långsam kamp från grunden ibland törnesnår och sten i stoffet tills den nalkas dig, den stora stunden då den fäster taklagskrans vid loftet! Byggets bördor blod och tårar prassa och din rygg blir böjd och grå din hjässa, och du ser decennier förrinna och du tror dig aldrig skola hinna målet fatt, som du en gång sett brinna liksom i en krans av klara lågor . . .

O, men helste så till döden kämpa för en härlig dröm, om än den viker längre, högre, medan är förrinna, än att värma kalla, vita händer över askan av förtärda bränder, när det verk vi lämnat högt oss ropar! Ut i ett oss hoppet aldrig sviker: däri att det ger vår ande vingar och oss tvingar till att söka för att äntligt finna!

RUTH ALMÉN

Välsignelse eller förbannelse?

Det har rätt länge och ihärdigt förkunnats för oss, att vår befolkningstillväxt är för stor, och försäkrats att dess nedbringande skall betyda vidare arbetsrum, rikligare arbetstillgång, lättare utkomstmöjligheter, en högre levnadsstandard och ett bättre folkmaterial.

Dessa lärar ha fallit i bördig jord. Ett- och tvåbarnssystemet har godtagits också av den stora arbetarvärlden. Födelseprocenten har sjunkit allt mera och är nu enligt vad statistiken utvisar lägre i vårt land än t. o. m. i Frankrike, som hittills innehaft äran av världsrekordet.

Nu är frågan om barnbegränsningen också skall bringa oss alla de förmåner dess talesmän utlova?

Det ligger ett torp inne i skogen. En stuga liten och grå med smärutiga fönster men med det vackraste läge. Det är endast ett litet stenkast ned till den skogomslutna långsträckt sjön, vars solbelysta vågor man ser mellan det åt detta håll glesta beståndet av äldriga högvuxna furor.

Kring stugan breda sig bördiga åkrar, en gång brutna med spett och spade ur den avröjda oländiga skogsmarken. Hela odlingen är omgiven av en hög bred gärdsgård, till vilken stenblocken brutits eller sprängts ur de tegar, över vilka nu rågfältet böljar, klövern breder sin blomstermatta och äppelträden sträcka sina fruktbehängda grenar. Intill stugan ligger den dubbelt stora väl omsedda ladugården. Och omslutande det hela den vidsträckt doftande barrskogen över vilken den friska vinden drar fram i en stigande och fallande susning.

Hur underbar är icke denna alldagliga tavla! Hur mycket vackert och för hjärtat glädjande har den icke att berätta om mod och förtröstan, om arbetslust, ordning, flit och uthållighet om styrka, om förnöjsamhet, om kloket, om kunnighet, om viljekraft.

Torparen är en reslig man, axelbred och senig med en god, klok blick i de blåa ögonen. Han är också en kunnig man hemma i många stycken, en självlärd. Han är jordbrukare, finsnickare, stensprängare, timmerman, kvastbindare, båtbyggare, och antagligen ännu mycket mera. Han är ständigt i verksamhet, hemmavid eller hos andra, där arbete finns att få och en krona att förtjäna. Ingen kan misstaga sig därpå, arbetet är för honom icke en pålaga utan något självfallet och nöjsamt.

Hans hustru är senig också hon. Hennes figur är måhända icke den vackraste, men hon har röda kinder och ögonen äro spelande glada. Hon sköter hushållet och ladugården, hon hjälper till i jordbruket och tvättar för stadsherrskap, som prisa det

bländvita av sjö och skog doftande resultatet av hennes starka händers redbara arbete.

Denna kvinna har åtta barn, åtta söner från femton år och neråt. Det är troligt, att de skola bli flera.

Ingen barnbegränsningsvän som såge henne munter och lycklig i deras mitt skulle falla på den enfaldiga tanken att beklaga henne, ingen som såge denna härliga gosse-skara skulle våga förebrå henne att hon genom att ge dem livet överskridd gränsen för det tillåtna antalet, att hon skadat andras intressen, att hon gjort livskampen hårdare för andra, att hon sänkt den allmänna levnadsstandarden, att hon försämrat folkmaterialiet.

Det är en präktig syn dessa blåögda linhåriga svenska pojkar, så rentvättade i synen, så snygga även till vardags i sina blårandiga kortbyxor och skjortor, så solbrända, så kärnsunda, så härdade och starkvuxna, så våluppfostrade.

Liksom fadern och modern äro de alltid i full verksamhet, när skolan ger dem frihet. De arbeta i jorden, på vedbacken, i ladugården, de plocka bär och svamp i skogen till avsalu, de ge handräckning på bondgårdarna nere i dalen, och på lediga stunder ligger de ute på sjön, där de dra en gädda, sätta ut ett nät eller vittja ryssjorna. Allt från det de kunde gå ha de följt fadern i arbetet, givit akt på vad han gjort, lärt sig det myckna han kan. Alla bidraga de med sitt arbete och sin arbetsförtjänst till hennets välstånd, med sitt propa yttre, sin duglighet, sin pålitlighet och hövlighet till dess ära.

Vad man med visshet vet om dessa pojkar är, att samhället aldrig för deras skull skall behöva ha uppfostrings- och räddningshem, alkoholistanstalter, polis, fängelser, arbetslöshetsunderstöd, fattighus och dylikt. Detta är torparens, hans hustrus och åtta söners historia.

Men i spårvagnen inne i staden sitter en arbetare av den bästa typen, stor och kraftig, och hans medelålders hustru, redan besvärad av en begynnande korpulens. Mellan dem befinner sig deras lille son, om vilken det är bestämt, att han icke skall få några syskon. Han har lockigt hår och är iförd en fin kostym från någon förnämlig barnekiperingsaffär. När modern icke vill tillåta honom att ligga på knä på bänken med sina solkiga skosulor mot hennes kapp, blir han ursinnig och ger hals. Han får sparka henne med sina smutsiga fötter.

Man skall antagligen prisa denne pilt lycklig. Han skall vara enda barnet. Far och mor skola leva endast för att tillfredsställa hans önsningar. Han skall få fina kläder,

Millioner
paket

DRICK FRIMÄRKES THÉ

Säljes
ärligen

